HADD FUQ PENTEKOSTE IT-TRINITÀ QADDISA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 10 June 2017

Din
hija il- Liturgija tal-Hadd fuq Pentekoste bi hsibijiet min Joe Rapa.

Fil-bniedem
hemm imbuttatura li !!eg'lu jfittex lil Alla.
L-antropolo!isti, ji!ifieri dawk li jistudjaw l-im!ieba tal-bniedem,
il-mod kif !ab ru'u matul l-istorja, jsej'u din il-kwalità reli!ju|a fil-bniedem “reli!jo|ità naturali”. Hu naturali g'all-bniedem li jkun reli!ju|. Hu l-unika 'lejqa fl-univers li g'andu din il-kwalita, l-uniku
esseri 'aj li
hu reli!ju|. G'alhekk, l-g'a!eb mhux li l-bniedem jemmen f’Alla imma li
ssib li xi w'ud li
jg'idulek
li ma jemmnux f’Alla, g'ax hu
naturali li wie'ed
jemmen. Infatti hemm xi w'ud li jaslu biex jg'idu li mhux vera li je|isti
l-atei|mu, g'ax kull
ma'luq g'andu xi tip ta’ alla.

Is-su!!ett
“Alla” hu aktarx l-iktar su!!ett ja'raq u li jolqot lill-bniedem, anke jekk dan
is-su!!ett hu mo'bi ta't 'afna terrapien ta’ idejat o'ra b'as-sa''a, x-xog'ol,
il-politika, il-passatemp, id-divertiment e . Normalment hu mo'bi g'ax hu su!!ett personali 'afna u li hu marbut mal-'ajja nfisha. Meta wie'ed jg'id li hu “ma jemmix” aktarx li jkun irid
ifisser li ma jemminx fir-“reli!jon
organi||ata”, mhux tal-knisja, jew addirittura ma
jemminx f’Alla li 'alaq kollox. Imma xi
tip ta’ “alla” kul'add g'andu. Il-flus
jistg'u ikunu “alla” g'all-bniedem u nfatti ji!u fl-ewwel post fil-'ajja ta’
'afna. Is-sa''a, id-delizzju, xi persuna
ma'buba, il-politika... dawn u 'afna affarjiet o'ra jistg'u ji!bdu l-adorazzjoni tal-bniedem
li jitfa’ fuqhom l-imbuttatura tar-“reli!jo|ità naturali”
li j'oss !o fih. Anzi, sikwit ji!ri li
l-bniedem ikun ert li hu jemmen f’Alla tar-reli!jon u jmur il-knisja sikwit,

imma fil-prattika, dan l-Alla mhux fl-ewwel post fil-kategorija ta’ affarijiet
li jag'tihom importanza... mhux veru hu l-Alla tieg'u.

G'alhekk
naraw li kull bniedem g'andu l-ideja tieg'u ta’ Alla, anke jekk 'afna
jappartjenu g'all-istess reli!jon. Dan
l-Alla tar-reli!jon jie'u mportanza enormi f’mumenti iebsa tal-'ajja, meta l-“allat” l-o'ra li hu
normalment jaqdi, ji ajpru g'ax ma jistg'ux jaqduh. Hu jitlob l-g'ajnuna ta’ Alla quddiem il-mard, waqt
it-tensjoni ta’ stennija g'al xi a'bar li tista’ tkun tajba jew 'a|ina, e . Imma malli s-s'ab iswed jg'addi, l-
attenzjoni fuq dan l-Alla ti ajpar, u jer!a jie'u postu fil-!enb wara l-allat l-o'ra, sakemm jer!a’ jasal il-waqt li wie'ed ji!i
b|onnu... b'al-lampa ta’ Alladin.

Imma
fil-fond, kull bniedem, f’xi waqtiet, jitqabad ma’ erti mistqosijiet
importanti, g'alkemm difi li biex iwe!ibhom.
X’sens fiha l-'ajja? G'alfejn
qieg'ed ng'ix? G'ax hawn jien, u mhux
'addie'or floki? Kif sar l-univers ta’
madwari? Min hu Alla g'alija? G'aliex nemmen f’Alla? G'aliex ma nemminx?

Quddiem
dawn il-mistoqsijiet profondi, insibuha aktar fa li li narkivjawhom, nerfg'uhom
x’imkien, f’xi kexxun ta’ mo''na u n'alluhom bla twe!iba, biex minflok,
ninag'taw g'al dak li naraw b’g'ajnejna u mmissu b’idejna. Ilkoll ji!rilna b'al dak in-nemlu li stag'!eb
quddiem i|-|rara li sab quddiemu u li g'alih kienet qisha muntanja, bla
ma kien jaf li kien f’tarf muntanja vera, muntanja li tinfed is-s'ab u donnu s-sema wkoll, imma
li hu ma setax jinduna biha min'abba
l-enormità tal-kobor tag'ha.

Fil-qalba
ta’ dan it-ta'wid kollu, Alla !ie jfittex lill-bniedem li kien
qieg'ed
ifittxu bla ma seta’ jsibu. Hu ni|el fuq
din l-art u g'ammar
fostna f’la'am ta’
bniedem jismu esù ta’ Nazaret. Dan esù beda
jg'id 'wejje! li 'add qablu ma qalhom u lanqas warajh. U wa'da minnhom kienet li min jara lilu jkun
qed jara l-Missier, il-&allieq
ta’ kollox! &afna ma emmnuhx u komplew jg'ixu 'ajjithom qisu ma kien !ara xejn ta’ mportanza; i|da
kien hemm xi w'ud li
emmnuh, u dan g'amluh g'ax ir ivew !ewwa fihom id-dawl tal-Ispirtu
s-Santu. Hekk,
huma ltaqg'u ma’ dan Alla li hu Missier, li wera ru'u fi Kristu, u li kellem
lill-qalb ta’ xi w'ud permezz tad-dawl tal-Ispirtu s-Santu.

L-Ewwel
Qari

Hi 'a!a
ara li l-bniedem ma jista’ qatt jasal biex jag'raf il-kobor ta’ Alla bl-'ila
tieg'u biss. Illum il-bniedem jg'idu li
sar “adult”; m’g'adux iktar “tfal”,
ng'idu a'na. G'amel avanzi kbar f’'afna
oqsma, l-aktar fix-xjenza, fil-medi ina, fit-teknolo!ija. Il-'ajja saret 'afna iktar komda u l-livell
ta’ g'ixien g'ola, tista’ tg'id kullimkien. G'alhekk, hu tqil g'all-bniedem li jammetti li hemm
'wejje! li baqg'u ja'arbulu, li huma ikbar minnhom,
b'al, per
e|empju, il-mewt, u Alla nnifsu. Mal-g'erf tal-bniedem, kibritulu
wkoll il-kburija, is-suppervja. Din hi 'a!a naturali.
Fis-suppervja tieg'u,
il-bniedem jippreferi jg'id li
Alla ma je|istix milli jg'id li
mhux kapa i
jifhmu u jiskopriH wa'du.

G'ax fl-a''ar mill-a''ar mhux l-g'erf jew l-istudju li jwasslu g'and Alla, anke jekk dawn jg'inu f’xi okka|jonijiet. Hija l-esperjen|a kollox. G'andek
esperjenza ta’ Alla, int? Qatt iltqajt
ma’ Alla f’xi waqt importanti ta’ 'ajtek meta !arrabt il-qawwa tieg'u u 'ar!ek
minn qag'da li minnha, int konvint li ma stajtx to'ro! wa'dek? Mhux kemm tg'allimt dwaru jinteressani, imma
jekk g'andekx x’tirrakkonta fuqu f’'ajtek.

Alla hu dak li juri ru'u. Hu beda juri ru'u billi g'a|el poplu biex permezz tieg'u, meta jasal i|-|mien, ikun
jista’ juri ru'u
lill-kumplament tal-'olqien. U dan il-poplu kien I|rael. Mosè, l-ewwel
mexxej kbir ta’ dan il-poplu, kellu esperjenza ta’ Alla kbira, kif se
naqraw f’dan il-qari qasir mill-E|odu.
Alla nkixef quddiem il-qaddej tieg'u b'ala Xi &add li hu mimli 'niena, mimli sabar, mimli mog'drija. Il-!nus l-o'ra kellhom ideja differenti ta’ Alla. Kienu ja'sbu li Alla hu dejjem irrabjat u g'alhekk kienu joffrulu sa'ansitra lil uliedhom biex iberrduh, jimpressjonawh, u jdawruh favur tag'hom.

Imma
quddiem il-verità li tissorprendi ta’ min hu Alla tasssew, Mosè baqa’ miblug' u
r-rejazzjoni tieg'u kienet li jintefa’ fl-art u jidfen wi u fit-trab quddiem il-kobor ta’
dan l-esseri li ndenja juri ru'u
lilu. Alla hu sorpri|a, u l-kbira hi li
Hu jrid juri ru'u
lilek. &afna lesti li jmorru g'all-martirju biex ma ji 'dux il-Fidi tag'hom, propju g'ax kellhom laqg'a 'ajja ma’ Alla, u mhux g'ax tg'allmu fuqU. Jekk
nisimg'u l-a'barijiet, naraw li kuljum nies qed jag'tu 'ajjithom g'al Alla ta’

esù Kristu, basta ma ji 'dux il-Fidi f’Dak li huma “raw” bl-g'ajnejn ta’
ru'hom.

Qari mill-Ktieb tal-E|odu. 34, 4b-6. 8-9

F’dak i|-|mien: Filg'odu kmieni, Mosè qam u tala' fuq il-muntanja tas-Sinaj,
kif kien ordnalu l-Mulej, u 'a f'idejh i|-|ew! twavel tal-!ebel. Mbag'ad il-Mulej ni|el
fi s'aba u waqaf hemm ma!enbu; u xandar l-isem tal-Mulej. U l-Mulej g'adda minn quddiemu u g'ajjat: “Jahweh! Jahweh!
Alla li jag'der u j'enn; tqil biex jag'dab u kbir fit-tjieba u l-fedeltà.”

Mosè
minnufih inxte'et g'al wi u fl-art, ta qima u qal: “Jekk jien
tassew sibt 'niena quddiemek, Sidi, 'a ji!i Sidi !o nofsna, nitolbok; g'ax dan
hu poplu rasu iebsa. A'frilna '|unietna u 'tijietna, u 'udna b'wirt g'alik.”

Salm
Responsorjali

B'ala Talba
Responsorjali, did-darba flok Salm g'andna silta mill-Ktieb ta’
Danjel: it-“Talba tat-Tliet {g'a|ag' fil-&u!!ie!a tan-Nar”. Biex napprezzaw iktar din it-Talba ta’ tif'ir, se nikkwotalkom
mill-Bibbja il-paragrafu ta’ qabilha.
Il-Ktieb ta’ Danjel jg'id hekk: “Il-qaddejja tas-sultan
li xe'tuhom fin-nar baqg'u jkebbsuh dejjem i|jed u jitfg'u fih nafta, |ift,
stoppa u zkuk, hekk li l-ilsna tan-nar g'olew mill-forn sa disg'a u erbg'in drieg', u n-nar infirex u
'araq lil dawk il-Kaldin li kienu jinsabu madwar il-forn. Imma l-an!lu tal-Mulej ni|el fil-forn ma!enb G'a|arija u s'abu; huwa warrrab
l-ilsna tan-nar mill-forn u g'amlilhom f’nofs il-forn b'al |iffa niedja
tfewwe!; u xejn ma messhom in-nar, anqas we!!ag'hom jew
dejjaqhom. Imbag'ad it-tlieta, b’le'en
wie'ed, bdew ifa''ru, isebb'u u jbierku ’l Alla fil-forn.” (Dan. 3, 46-51).

Kienu f’din il-qag'da tal-bi|a’ meta
huma bdew ifa''ru lil Alla. Din hi
esperjenza tremenda tal-qawwa ta’ Alla f’'ajjet il-bniedem. Dawn it-tlieta kellhom tassew x’ixandru u x’jixhdu fuq Alla! Mhux tag'lim imma esperjenza
li ma titwemminx. Huma sabu ru'hom hemm g'ax fi |mienhom,
is-slaten ta’ qawwiet kbar kienu jonorawhom b'allikieku kienu allat. F’Babel,
is-Sultan ordna statwa kbira titwaqqaf f’nofs il-pjazza tal-belt u kul'add,

f’ ertu 'in, kellu jmur u jaduraha b'ala qima lis-sultan u lejaltá lejn il-pajji|. G'a|arija u t-tnejn
l-o'ra, li kienu Lhud e|iljati f’dan il-post, ma ridux jabbandunaw lil Alla tag'hom, anke jekk 'add iktar ma 'abbel rasu. Il-kultura dominanti ta’ dak i|-|mien tixba' lil dik ta’ |mienna li !!eg'elna
ninqatg'u mid-drawwiet u valuri li r ivejna u jekk le jg'ajruna antiki u rasna
marbuta.

Dawn
sabu ruhhom ikkundannati g'al mewt l-aktar kiefra. I|-|iffa 'elwa u niedja li f’daqqa wa'da 'asssew tfewwe! bejnhom u l-fjammi
tal-forn kien l-Ispirtu s-Santu li ddefendihom b’mod tal-g'a!eb. X’ma
jfa''rux lil Alla!
Il-problema tag'na hi li m’g'andniex Fidi
bi||ejjed biex in'allu lil Alla jipprovdi waqt il-b|onn. Nibg'u nirriskjaw
fiH u nevitaw sitwazzjonijiet b'al dawn; in edu; in'allu kollox g'addej u
ng'idu “mhux kul'add hekk jag'mel?” Imma
dawk li jirriskjaw fil-Mulej, qed tg'idilna l-Kelma, isibu lill-Mulej jistennihom
u jiddefendihom, u jkollhom x’jrrakkontaw fuqu lil uliedhom u lil kul'add.

Ritornell:
Ta’ min ifa''rek u jg'ollik g'al dejjem.

Mbierek
int, Mulej, Alla ta’
missirijietna,

ta’ min ifa''rek
u jg'olik fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek
ismek, qaddis u msebba',

ta’
min ifa''ru
sewwa u jg'ollih
fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek
int fit-tempju tas-seb' imqaddes tieg'ek,

ta’
min jg'ollik u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int fuq it-tron ta’ saltnatek,

ta’
min ifa''rek u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int li qieg'ed fuq il-kerubini,

li 'arstek tinfed l-abbissi,

ta’
min ifa''rek u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

Mbierek int fil-wisa’ kollu tas-sema,

ta’
min jg'ollik u
jsebb'ek fuq kollox g'al
dejjem.

It-Tieni Qari

F’dan l-g'eluq tat-Tieni Ittra lill-Insara
ta’ Korintu, San Pawl ju|a l-formola trinitarja tal-Missier, l-Iben u l-Ispirtu
s-Santu. Huwa j'e!!e! lill-Insara ta’
din il-belt Griega biex ikunu dejjem fer'anin u jimxu dejjem ’il quddiem
fil-Fidi biex jg'arfu dejjem aktar l-Im'abba li l-Missier g'andu
g'alihom, murija fi Kristu esù u li tintwera f’qalb
il-bniedem permezz tal-Ispirtu s-Santu.

Qari mit-Tieni Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Korintin. 13, 11-13

&uti,
ifir'u, 'abirku g'all-perfezzjoni, isimg'u milli wie'ed jg'idilkom, kunu ta'
fehma wa'da, |ommu s-sliem, u Alla ta'

l-im'abba u s-sliem ikun mag'kom. Sellmu lil xulxin b'bewsa qaddisa. Il-qaddisin kollha jsellmulkom. Il-grazzja ta' Sidna esù Kristu, l-im'abba ta' Alla u l-g'aqda fl-Ispirtu s-Santu jkunu mag'kom ilkoll.

Evan!elju

Dan
hu Van!elu ta’ tliet versi, imma min jemmen dan li se nisimg'u, g'andu l-&ajja ta’ Dejjem !a minn hawn. San wann l-Evan!elista kien i'obb jg'id li n-Nisrani li emmen minn qalbu f’ esù, di!a g'adda mill-mewt g'all-&ajja u di!a sar 'aqq minnu.
Ji!ifieri g'alkemm g'adu jg'ix hawn, u jmur g'ax-xog'ol b'al 'addie'or, jiekol, jixrob, jorqod, jiddeverti e , hu !a da'al fil- enna, g'ax g'at-teolo!ija ta’ wanni, il- enna tibda minn hawn, b'alma l-infern jibda minn hawn ukoll.

Min
iduq il- enna minn hawn jekk mhux min g'andu l-Ispirtu ta’ esù rebbie' fuq kull tip ta’ mewt jg'ammar !ewwa fih? Din il- enna li tg'ammar fl-Insara adulti tidher mill-fatti tal-'ajja. Huma j'obbu lill-proxxmu tag'hom, hu min hu, anke jekk hu g'adu tag'hom. Hawn mhux qed nitkellmu fuq Li!i; x’g'andu wie'ed jag'mel. G'alina, li g'adna mexjin lejn Fidi ta’ dan it-tip u li nittamaw li naslu x’imkien 'dejha qabel ma mmutu, g'alina ner!a’ ng'id, din l-Im'abba hi mpossibbli. Din mhix Im'abba umana imma divina u tidher biss f’dawk li fihom jg'ammar Alla. Din hi s-salvazzjoni tad-dinja! Dan hu l-mel' tal-art. Din l-Im'abba tidher g'ax Alla hu 'aj u jg'ix f’nies li kibru fil-Fidi. Huwa esù li j'obb lill-g'adu f’dak li g'andu l-Fidi. Huwa esù fin-Nisrani li j'ares b’'arsa ta’ 'niena lejn min hu batut u mbikki.
Huwa esù fin-Nisrani li ja'fer, li jag'der, li jisku|a. “G'ax”, se jg'idilna l-qari, “Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex jag'mel 'aqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tieg'u.”

Versett:
Hallelujah. Glorja lill-Missier, u lill-Iben, u lill-Ispirtu s-Santu, lil Alla li hu, li kien, u li !ej. Hallelujah.

F’dak i|-|mien: esù qal lil Nikodemu: “Alla hekk 'abb lid-dinja li ta lil Ibnu l-wa'dieni, biex kull min jemmen fih ma jintilifx, i|da jkollu l-'ajja ta' dejjem. G'ax Alla ma bag'atx lil Ibnu fid-dinja biex jag'mel 'aqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tieg'u. Min jemmen fih ma jkunx ikkundannat; i|da min ma

jemminx huwa !a kkundannat, g'ax ma emminx fl-isem ta' l-Iben il-wa'dieni ta' Alla.”